

ХАРИУСАЛГАТАЙ ТУШААЛ

Үгээршээ жэлэй һүүлшын һарануудта республикнай партият, организаци, колхоз, совхозуудай болон эмхи...

Партияна организациин, тэрэнэй бюрогой болон партком секретарь гэшэмнай хүндэтэһишье, харюусалгатай...

Түгшээ зарим коммунистууд партиан организациин, партком бюро болон партком секретаряар хунгагдаад...

Түгшээ зарим коммунистууд партиан организациин, партком бюро болон партком секретаряар хунгагдаад...

МНРП-гэй 60 жэлэй ойго

Монголой Ардагй революционо партиан байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойдо зохиогдохан...

БУРЯД УНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетнай 1921 оной декабрин 21-нээ гарана

№ 41 (15664)

1981 оной февралин 18, среда

Сэн 2 мүнгэн.

КПСС-эй XXVI съездые үгшүүлэн

Уялгаяа дүүргэгшэд олошорно

КПСС-эй XXVI съездын нээгдэхэ үдэр улам ойртоһо байна. Манай Онохон модоной комбинайд ажалла эрхим коллективүүд...

УБЭЛДӨӨШЬЕ АЖАЛ ҮРГЭЛЖЭЛЬӨӨР

Үнгэрһэн жэлшүүдэй бэрхшээлүүдэй хойшолонгуудһаа тошолол хууһаа эхнэжэ тошо халаажа, хүргэжэ байнхай...

АМЖАЛТЫН ТУЙЛАГДАХАНЬ НАЙДАМТАЙ

Байгша оной эхэр манай Саяанай совхозой малшад дунда дэлгэрэн социалист мурсысөөнэй үнгэрһэн жэлэй дундүүд гаргагдан юм...

Хэлэһэндөө хурэнэ

Хамнини совхозой түрүү бэрх малшад нэгэн хонинион Елена Норбеева КПСС-эй XXVI съездын хүндэтгэлд зориулан...

Паша Ангелинагай нэрэмжэтэ шан Ярууны совхозой тракторист Анна Никитична Васильевада олгогдоно.

Иймэ бартай телеграмма СССР-эй Хүдөө ажахын министрствэһээ үсгэлдэр республикын Хүдөө ажахын министрствэдэ абтаба...

Table with 3 columns: Industry, 1980 Plan, 1980 Actual. Rows include Production, Industry, and other categories.

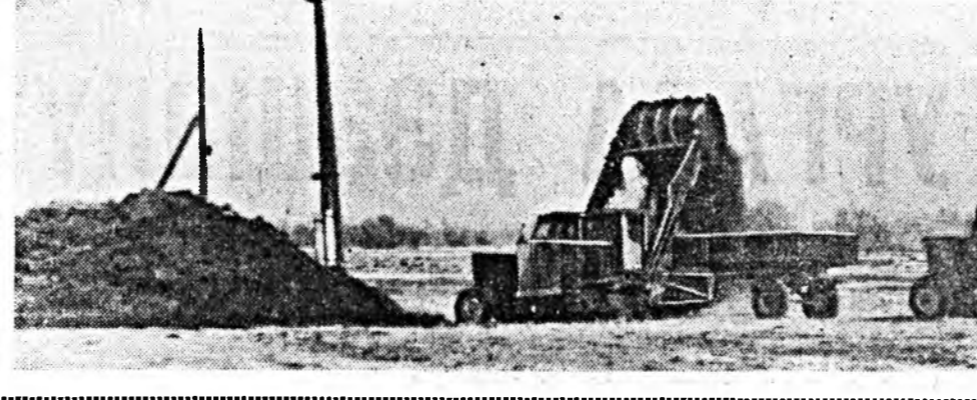
Table with 3 columns: Industry, 1980 Plan, 1980 Actual. Rows include Capital, Industry, and other categories.

ФОТО РЕПОРТАЖ

УРГАСЫН ҮНДЭНЭ ТАБИГШАД

Сэлэнгын совхозой сабшалан тэралян, кукурузын плантаци дээрэ нэг шэбх гаргажа тэражэ хүдэлмэри түлэг дунда...

КАМА ДЭЭРЭХИ АЖАЛАЙ БААТАРШАЛГА

Дүй дүршэлтэй үннэй механизатор Николай Спиридонович Ключников бульдозероор...

Н. НАМСАРАЕВ манай кор. ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Отряде ударника А. Б. Раднев. 2. Бульдозерист Н. С. Ключников. 3. Шэбх ашагдажа байна.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ ФОТО.

Тэднээрэй мүнөө үтэгжүүлжэ байһан гээр дээрнээ совхозой суута механизатор-кукурузан Ю. М. Запарин...

XXVI СЪЕЗДЫЕ УТШУЧУАН

„ИНДУСТРИИНИ БАРИЛГАНУДАЙ, ЭРЭЛХЭГ ХҮНҮҮДЭЙ ХИЗЛААР“

Сибирин ажилшад арбадах табан жилдэ экономика ба социальн дүржлэгийн тусар шавхайн амжалтануудыг туйлаж...

модо болбосоруулгис ба целлюлоза-сарнай, микробиологичека промышленностине, барилгын индустриче түрдүн түргэнеэр түргэжээ...

Жане Владимирин «Работнические деловые» (НРБ) — СССР-ийн раяонуудад ажилшадын ажиллагааг...

Техническ шэнэ туйлалтанууде эхэ зорилгооргоо нэбэрлүүлжэ байнш ушэр эсдэхэл-пунууде үгэ...

Хуу Түе, «Нак зам» (СРВ) — Совет хунүүдэй туйлалтанууд хадаа үнэн шударгыгөөр ажиллахаг...

Элсн Форс, Пренса Латина агентство (Куба) — Энэ аяншлага хадаа Сибирин экономика болон эрдэм наукаг, транспорт ба технике үзэгжүүлжэ харга...

Владимир Болотовтон арбан нэгдэхэ табан жэлдэ түргүншэ жэлдэ ажлашадта эд бараа наймаалха хуураа 125 процент, турштинчаа XXVI съездин шэдэхэ үдэр болотор нэгдэхэ кварталай түсэбнэ дүүргэжэ түлөө ордолоно.

Хойр оройной аха дүү ёноной харилсаанан түүхэдэ шэлэ шухала хуудана нэвэрн Советск Союзай ба Венгрийн хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгдэндэ туйлашлагата тухай доторгоо гар талбардаа 33 жэлэй ойн Венгрийн арад энэ адуу үнүүдтэ тэмдэглэжэ байна...

Газарай шинг бариха худалдэ мэринэ хурьшэ хамгавалха хэмжээгүүдтэй суг абуулха шухала. Тиммэлэээ намартаа хурьшын ургуулангүй, хоолононой узуур үлөөрөө элдүүлгээ хэрэгтэй. Инимэ арга нэн түрүүн хурьшынэй халхиннаа гэмтэдэг райоонуудтэ хэрэглэгдэхэ байна...

Хуандушг хурьшэтэй, хурьшын урбуулан элдүүлгэн намарай болон хара өөрлөн хабар эртэ энгэрлэ борнойооргоо элдүүлгээ, культивац хээхэдэ болохо. Шингитэй пайн хурьшэтэй ракоунуудтэ 10—12 сантиметр гүнзгитэй гурь культивац хээхэдэ байна...

Тэднэй айтбагар эхэ бэрхэ эсдүүлүүдэ дабажа байншэ ажал хэрэг дээрнэ харга...

Кароль Шиндзелови, «Жиче Варшави» (ПНР) — Сибирин хагагүй үргэн эхэ тайга, хүнэй арга боломжин хизааргүй байга, Сибирин үбэлэй хүйтэн ба энэд худалдэг хүнүүдэй хайхан эсдэхэл — һенандаа хадууе абанан зүйлүүдүн эдэл даа...

Дага Миневичева, «Каете» журнал ба Любомир Ленон, «Правда» (ССР) — Байшангууде бариха, завсдауде бодохоодоо, түмэр хэргэ татажа, халта барихада шөөсө хунүүд Сибирин газар дэйдэга гэмтэйгээр хандадэг, тэрэн дээрэ эдэгдэхгүй шэрхэ үлөөрөө гэмэ оролодог юм байна...

Элсн Форс, Пренса Латина агентство (Куба) — Энэ аяншлага хадаа Сибирин экономика болон эрдэм наукаг, транспорт ба технике үзэгжүүлжэ харга...

ШЭНЭ ГОРОД МУНДЭЛБЭ

Амарай хойто хубида оршодог Февральск гэжэ бөгөөд хуурын тосхойно хадаа шэнэ үйлсэ бэй болонхой. Дурба харын урда тээ бригадгар Л. Гичко түрүүтэй модошод ишэр эрээ гэн.

Хойр оройной аха дүү ёноной харилсаанан түүхэдэ шэлэ шухала хуудана нэвэрн Советск Союзай ба Венгрийн хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгдэндэ туйлашлагата тухай доторгоо гар талбардаа 33 жэлэй ойн Венгрийн арад энэ адуу үнүүдтэ тэмдэглэжэ байна...

СОВЕТ ҺУРГУУЛИН ШЭНЭ ТҮСЭБҮҮД

КПСС-эй XXVI съездин урда тээ бүхэ оронтоо хамта совет хургуули гатаалан займаггаа дунгууде согсолгож, шэвэ табан жэлдэ бөдүүлхэ ёһотой түсэб зорилгоонуудаа харалжа байна...

—Танай ханахада, арбадахэ табан жэлдэ совет гэжээр элдэй системэ хужмэлгэй гол дүн ямар гэшбэ? — Нэн түрүүн энэмнай залуушуулые бүгдэ нийтэн уялгага дунда хуралсада оруулалгые түгсэхэ гэсэн социальнэ ехэ удаа шанартай зорилгые шиндэхэн ушар болоно...

СССР-эй Конституци дотор батадхагдаһан энэ туйлалтын эхэ удаа шанартай байншэ энэ бодоо ойлголын туйла нэмэ юмэй ой ухаандаа оруулха ёһотойд: революцион урда тээ Россида эхэ хүнүүдэй 72 процентэй үзэг бөшгө мэдэхгүй байгаа...

Хэрбэ бүгдэ нийтэн дунда хуралсада оролтын удаа шагнарые согнэхэ болоо һаа, бүхэ совет залуушугу гүнзгэй эрдэм мэдэстэй болоно, ажалынгаа зам эхилнэ...

—Арбан нэгдэхэ табан жэлдэ совет хургуулида ямар шэвэ юмэн бөдүүлэгдэхэ? —Бүгдэ нийтэн уялгага дунда хуралсада туйлагдаһан амжалтануудаа батадхажа, манай хургуули хүжэлтын шэнэ шатада гарха ёһотой гэдэ нинтэ зорилгоо тодорхойлохэ байна...

ТҮҮХЫН ТОЛОТОМО ХУУДАБАН

СССР-эй ба Венгрийн хоорондог хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгдэндэ туйлашлагата тухай доторгоо гар талбардаа 33 жэлэй ойн Венгрийн арад энэ адуу үнүүдтэ тэмдэглэжэ байна...

Хойр оройной аха дүү ёноной харилсаанан түүхэдэ шэлэ шухала хуудана нэвэрн Советск Союзай ба Венгрийн хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон, нэгэ нэгдэндэ туйлашлагата тухай доторгоо гар талбардаа 33 жэлэй ойн Венгрийн арад энэ адуу үнүүдтэ тэмдэглэжэ байна...

хүдэлэндэ маннэ хүтлэбэрлэнэ, — гэжэ комбинатад генерална директор Ш. Сепельфельд предпринимгаа шэнэ цехүүдэ харуулхадаа хөөрбө. — СССР-эй ба ВНР-эй металлургиудай харилсаа холбоо тогтооһоний ашаар, комбинат үйлдэбэрэ саг үргэлжэ дээшлүүлнэ, тэрэний продукцияг гададын гүрэнүүдтэ, нэн түрүүн аха дүү социальн ороннуудта үргэһөөр элэгдэнэ...

Совет-венгер договор хойр оройной хоорондохой соёлой харилсааг хүтлөөрлэн үндэй һуури болоно. ВНР-тэ социальн байгуулантын жэлүүдтэ ород болон совет авторнуудай уран зохиолой 14 мянга гаран ном 800 миллиондоо дээшэ хилгээр барлагдан гаранан байна. Совет соёлой заншалта үдэрнүүд республика дотор ехэ амжалтайгаар үнэгдэдг юм.

жуулхые, эдэнэй мэргэжлээ шэлэхэ талаар ябуулагдэхэ худалдэри шангалхые гол шогалзундэ дотор хараалдагана. Мүнөө хурагшад хурага абха үедөө мэргэжлээ шэлэхэ аргатай, хургуулинууд хоорондой буралсалай-үйлдэбэрин комбинатууд—(орон доторной 2 мянга шахуу нимэ комбинат бин, тэдэнэй 500 гарыннэй хүдөө нотагата байдаг), хургуулин мастерскойнууд, хуралсалай-үйлдэбэрин цехүүд, хурагшадтай үйлдэбэрин бригаданууд энэ зорилгые амжалтайгаар шиндэхэдэ туйлаһа...

Табаше саашанхи хараа түсэбүд тухайга хэлэе. Бүхэ туйлалтанууде номуудаар 1983 ондо дүүрэхэ юм. Энэ хэрэг 1978 ондо эхилээд, амжалтайгаар бөдүүлэгдэжэ байна гэжэ хануула эсгэгтэй. Мүнөө 1—5-дахэ классуудай бүхэ хурагшад үлөөрүүдэ туйлөөгүйгээр абана.

Ондоо шухала шэнэ зүйл саашадаа хүжөөгдэхэ. Арбан нэгдэхэ табан жэлдэ юрэнхэ эрдэмэй хургуулинуудай бөдөлхэй классуудаа үхмүүдэ 6 налантайнай хургалдаа удаа дараалан дамжан орохо арга боломжонуд байгуулагдаха юм. Энэ талаар хандан түрүүшнэ туршалтанууд энтлэг түрүүлнэ.

Юрэнхыдөө, зорилгоонуд олон, эдэнэр бултадаа шухала удаа шанартай. Гэбшэ, коммунан байгуулагдашад, ленинскэ партини агуухэ харгые ёһотойгоор үргэжлүүлэгдэхэ, залуу үетэни хүүмүүжлэхэ гэшэ совет хургуулин тон шухала зорилго болоно.

СССР-тэй тогтоодог революцион интернациональнэ холбоо барисаанай ёһо заншалые Венгрийн ажилшад гэмтэйгаар хадагажа ябадаг, сахидаг. Агууехэ Октябрийн 60 жэлэй ойе акалай үдэр үр дунгуудээр, аха дүү орондо продукция худалдхые бөдөрөөһөн урид дүүргэлээр тэмдэглэхэ гэнэ урда Чепелин металлургиуд, машина бутэжшэд хэдэн жэлэй урда тээ гаргаа һэн. Энэниинэ гададын ороннуудта үргэһөөр дэмжээд мүнөөшэ Венгрийд бин. Венгрийн нинислэ хотын бүд нэгдэхэдэ манай даабаринууде бөдөрөөһөн урид дүүргэхэ талаар шэглүүлгэдэ социальн мүрысөөндэ ехэ амжалтанууде туйлаһанай түлөө коллективтэ баруулагдан ВРСР-тэй ЦК-гай, Профсоюзунд Бүхэвенгрийн Советдэй дамжуулын Улаан туг предпринитини Ленинскэ талаһа соо хадагагдажа байдаг юм. Энэ хадаа Мишкельцын металлургиудта баруулагдан үндэр дээдын шагнал болоно.

Совет-венгер договор хойр оройной хоорондохой соёлой харилсааг хүтлөөрлэн үндэй һуури болоно. ВНР-тэ социальн байгуулантын жэлүүдтэ ород болон совет авторнуудай уран зохиолой 14 мянга гаран ном 800 миллиондоо дээшэ хилгээр барлагдан гаранан байна. Совет соёлой заншалта үдэрнүүд республика дотор ехэ амжалтайгаар үнэгдэдг юм.

Хилгаһан шинг байха үедэнэ борнойлохо һэн. Кукуруулин бутэжшана урмд, элдэ хэйн үрэншөө томо болоогүй байхада, мун ургамалай бутэжшэ байха үедэ хүнжэ борнойоор, зуруудын хүндэлэн, үдэрэй халуунэй үедэ машинаа өөлөөр, чее соо 4—5 километр абуулжа борнойлохо эрилтэтэй.

ҮНЭН СЭХЭ АЖАЛАЙ ЗАМ

АГУУХЭ Октябрийн социалист революци дарлалта мүүжэллэ дорой байсан Россин ардуудтаа эрх сүлөө олгоо, аха дүүгэй адли тэгш хани барисаа байгуулаа, энэ ам алган, зол жаргалтай ажлууха эрх байдал тоотгоого. Энээн тэй хамта тэр үеын залуу үетэн дали жэгүүрээ дэлгэн, шэнэ обшестводо байгуулаа тэмцэлд эдэбхитэй оролсохон түүхэтэй.

Энэ ушарта үгтэй тарашан айлай үхбүүн байхан, нэгдэхинээ эхлээд, тусэбтэй найман табан жэлэй туршада талгаряагүй ажаллаа, арадай ажам, соёл гэгээрэл хүгжөөх хэрэгтэй эдэбхитэй хабаадсажа байхан Лыгден Цыренович Цыренович ажал байдал, ажал збуулга хадаа бодото гэрш, жэшээ абамар хургаал болоо.

Мүнөөнэй Мухар-Шэбэрэй районий Боом нотагта түрэн Лыгден Цыренович энэ жэлэй март харада 70 наһа гүйсээнэ. Үгытэй буряад айлай хубүүн абанан тула тэрэ сагай ядуу зоний хүндэ хүшэр, тулоуруйг, харанхы муухар байдалай, баяд ноёдой до-ромжолгон амта яһала үзэ-хэн, харин битартаргаша-дай, сагаантай эрлэг ааша тухай дуульһан хүн ааб даа. Тэдэ хархис этгээдүүдтэ эсэргүү тэмцэлдэ баатарли-гаар хабаадсанан Дамба Банзархисеэвэй саазуулхына-гаа урдахаан «би үзэл бодо-лоороо болшевик хүнби. Ми-нини унахдаа, орондонин хэдэн олон шэнэ тэмцэлдэ бодо-жо, таанад алууршадые ха-ман хамна сохио байха» гэ-жээ хэлхэн үгэ үбэн Цыре-нович шэнхэдэ мүнөөшө со-нохого шэнги байдаг юм.

Тугны олоой комсомол-шуд болон залуушуд Д. Банзархисеэвэй болон тэрэ үеын бусад тэмцэлшэдэй за-ха бэлүүлэн, манай орондоо социализм байгуулаа тэмцэлдэ эдэбхитэй хам оролсоо бэй-лэ. Тэдэний энгэриний Л. Ц. Цыренович байхан шуу. 19-тэй болон Лыгден Цыренович бусад комсомолшудтай хам-та Боом нотагта «Архун ажал» гэжэ коммуна байгуульһан юм. Уданы тэрэнэй үндэстэй хури дээрэ хууде ажамын артель эмхидгэжээ, залуушуд шэнэ байдлаа бэхжүүлэн хүжөө-шэ тэмцэлдэ социализм мурь-сөө дэлгэрүүлэ, ажалтай эмхидхэл, бүридхэл найжаруу-ла, колхозон олоо збувер ху-барилха хэрэгтэ шударгы оролсохон байна.

1931 оной хабар хэн. Лыгден Цыренович турүүтэй нотагтай хубууд, басагд турүүшынээ тэрбуса хэзээ хүюхтэй зу-гаагай, дуутай шугуйт улаан тул хинсүүлэн, поли дээрэ гурьһан юм. Тигэжэ анхан үеын ажалша тарашадай хэлэ хэлэ газарай хоорон-дуури мухажууд хахала-даа эхилхэн шуу. Тэрэ жэ-лэй намар Хонхоло тосхон-доо трактористуудай курс нээгэжэ, тэндэ хураа дау-тайшуул элгээгээд. Тэдэний эргээд Лыгден Цыренович оролсоо. Тэрэ хуралсал дүр-гэлэн, шэнэ мэрэгжэл шуд-далхан Цыренович Хонхольн МТС-эй «ХТЗ» трактор жоодо-он, түрэл колхоздоо бусулан бэйлэ.

Залуу тракторист бүхэсо-юзна социализм мурьсөөндэ эдэбхитэй оролсоо. Ехэ ха-налгай, хэлэн хэрэгтэ тон шуналтайгаар хандадаг, нор-моово ходо үлүүдэг, хайн

шанартайгаар газар хахалад байхан Лыгден Цыреновиче колхозой правленеи 1932 оной зун тракторна бригадын бри-гадирар томилоо. Бэрхэ эмхидхэлшээ, хүмүүжүүлхэ шадабаритай бригадиртай бо-лолон энэ колхозын удаан шугуйт МТС соогоо, удаа да-раалан республика дотороо эрхим ажалараа суургадаг бололон юм.

Жэшээ, комсомолец Цы-ренович даадаг бригадын тра-кторист бүхэн 1936 ондо гур-бан жэлэй, харин 1937 ондо дүрбэн жэлэй нормын хэм-жээтэй газар элдүүрилхэн бай-на шуу. Хэлэн худалээрини шэнэр ходо хайн байдаг бай-жа, жэл бүхэндэ баян урга-са ургуулаад дүршэлтэй бо-лон суургаа.

Стахановец солотой боло-лон комсомолец Л. Ц. Цыре-нович 1938 ондо Ленинск пар-тийн гэшүүдэ кандидедаар абаа, 1939 ондо Бүхэсоюзна хууде ажамын выставкин эхэ эрлэн медальар шагнагдаа. Тэрэ жэлдэ МТС-үүдэй меха-никуудай жэлэй курсдаа хура-хар Челибинск город тэрэ элгээгээд. Хуралсааа дүр-гэлд эрээдээнэ, Цыренович МТС-эй ахалага механикаар дирекци томилоо.

Эсэгэ орондоо хамгаалгын Агууехэ дайн эхилбэ. Комму-нист Цыренович абуулгын тэдэ лэ мэдүүлгэ раиоен-колхозта бэйлээ. Тэдэ... Тра-кторист эршүүд буландаа гэр-хээр армид абаа, фронт тээ-хэ даашаа. Тэдэний нота-гайн эхээрүүдэ, басагд ха-лан, трактор, комбан жоолоо-доо залуушуулай басагадай зургаан бригадые тэрэ үедэ элгээрүүдэ хүтэлбэрдэг хэн. Газар доторын керосинаар хуудалд тракторнууды тэдэ-рү жоолоодоо запас частнуудай олодохогүй тэдэ хоолой зүйл-нүүд дутагдаа, амаралташы гэжэ байлаагүй.

Хэдэн үндэ хүшэр байда-лай ушаршосые наань, меха-низаторнууд эсэсэ сүсэе эмхидгүүлгөөр, эрлээд зоригтой-гоор уршаа шаархай ажал-лагад байлаа. Залуу комму-нист ахалага механик Цыре-нович тэмцэлдэ үдэр хүнине мэ-дүүлгэ бригадына бригадеда ошоожо, басагад тунхага за-барилгайга. Тигэжэ энэ улаан малганга абаха забгүй худалээр ябаргын дайсаные бута хамна сохиоо, Илан-тын улаан тул мианда хэн. Дамжамыс һулуур тэрэл МТС-тээ, тэрэл тушаалдаа ху-раасай ажалша Хонхольн МТС-салгис мурьсөөндэ ходо шалгарал, республика соо-гоо нэгэнтэ бэйс түрүү һури элгээд хэн. Энэ амжалтада Лыгден Цыреновичэй оруул-хан хубита хэн. Энээнкөн тэрэ үедэ тэрэнэй эгиртэ элгэрэн «Хундэлэй Тэмдэг» орден, «1941—1945 онуудай Эсэгэ орондоо хамгаалгын Агуу-ехэ дайны үедэхи шэн габ-тата ажалтай түлөө» медаль гэршэлээ.

1950 ондо Л. Ц. Цыренович Мос-квын Тимирязевтэй нэрэмжтэ Хууде ажамын академин дэр-гэлдэ МТС-эй директорчууд-ые хурган бэлдэхэ курсдаа элгээгээдэб. Хойто жэлэйн

эхин багаар Хонхольн МТС-эй худалээршэд болон ал-ба хагшад, Ленинэй нэрэм-жтэ колхозой колхознигууд, «Эрдэм» совхозой худалээршэд ба алба хагшад Л. Ц. Цыреновиче Буряадай АССР-эй Верховно Советэй депут-тад кандидатдаар дэбжүүл-жэ, нотагайнаа хубүүндэ ай-хабар хуу эгитгэл найдабари үзүүлхэн юм.

Курсынаа хуралсал амжал-тагайгаар дүүргэжэ, Москвааа бусажа эрээдээнэ тэрэний Суулгын МТС-эй директорээр томилоо. Шэнэ харюусалгай энэ тушаалаа тон шуналтай-гаар дүүргэжэ эхилхэн гэжэ. Шэнэ газар элдүүлхэ, саб-шалан уһалха, наг шэбхэ эл-гээдэ, МТС-эй харьтата кол-хозуудта онхонхоруулгын худ-алээр үргэжөөр абуулаа асуудалнуудта эхэ анхарал хандуулаа, эхэ юумшысэ бу-тээлгээ үрэдхэн буша.

Уданы партини урлагаар гүшэ мянгатаан эргээдэ жагсалса-а, гэгээлдэ орохон Кали-ниний нэрэмжтэ колхоздо ошоожо, тэндэ түрүүлгээр хунгадлаан юм.

Гэгээлдэ ороод байхан энэ ажамын байдале найжаруула-нын тула түрүүлгын үүсгэл-ээр хэдэ хэдэн эхэмжэ абуулангууд хараалагдан, бо-дотгоор бэлүүлхын тула эхэ-хэдэлэй энэ худалээршэ абуу-лагдан байлаа. Тигэжэ түр-үүлгэшэ партини организа-цидаа, коммунистуудта гэр-хээгээд, хүмүүжүүлгын поли-тиксэ худалээршэд анхарлаа эхэ табидаг, колхознигуудай хуудал байдал найжаруула-хы ходо оролдоод байхан юм гэжэ мүнөөшө тэмдэгий хөөрзгөөр байша.

Тигэжэ тус ажамын бай-дал жэлэй жэлдэ найжаржа, зохиомилон, бэхимжэ эхил-хэн юм. Хоёр-гурбан жэлэй туршада колхозой мүнги оло-зо хэдэн дахин ургаа, колхоз-нигууд энэ амтал үдэртөө гурбан килограмм хүрээтэ орооно, гурбан түрэйг хүр-ээтэ мунга абадаг болоо.

1959 ондо хүршэ тэдэн кол-хозуудай үндэстэй худалээр дуу-рын ажал эрхилдэг Суул-гын совхоз байгуулаа шүүд-хэбэр абаа. Тэдэ хэний энэ томо ажамын директорээр то-милогтоо гэжээб? КПСС-эй райком Лыгден Цыреновичэй тэдэ хандаа хааб даа. Лени-нск партини үнэ сээс солдот нэрэ эргээтэй Л. Ц. Цырено-вич дүршэлдэ хууде абаха, бо-гур харюусалгай, он-со ороо тушаалдаа орохон шуу.

Партиина, комсомолой, проф-союзай организацинуудта, эдэбхитэй түшгэл ажалла-жа, богонхон сагай туршада олоо орошоор баян ажамы байгуулаа шудаа. Малай бай-рануудые, соёлой, ажлуудай объектуудые, байрмн эршүүдэ шэнхэр барха эр-гээтэ онсо анхарба. Гурбан хургуулай, 75 хубүүдэд байха хурагашад интернет, гурбан клуб, ясли-сад, столово, бай-рмн олон гэрнүүд гэгээшэ ороо зурра, бодохон барилганууд тосон хуурунууд-дэй шэнхэ шарнысэ үгээд-өөр хубилган хуудэ амаршэ үлүүсэ магтанан юм-ны үгы ааб даа.

Совхозой хөлбери, участок

Лыгден Цыреновичэй энэ ажамы худалээршэ байха үедэ тус колхозтэй нэгэнтэ бэшэ дамжуулгын Улаан тул голдогдон байха. 1967 ондо Суулгын совхоз КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудтай Советэй, ВПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тулга, нэгээдэй мүнэнгэн ша-нда хүртээн юм. Тэрэ тугны ходоо оролдожо абаа. Тэрэ оролдогдон хайн үрэ дүнтэй үйлэ хэрэгүүдээр харюулагда-жа эхилхэн. Тигэжэ элхэлгэ хүрээтэй Суулгын тала дай-даха ороото, тэмцэлэй ур-галмануудай баян ургаса аба-даг, сабшалан бэлшээр уһал-жа, найжаруула талаар эхэ худалээршэ эмхидхэн абуу-даг байхан тушаа суулгын-дэ мүнөөшө дүршэлхэни дуулашаб.

1961 ондо областной парти-нина конференци болоо хэн. Тигэжэ конференциин деле-гатуд Лыгден Цыреновиче КПСС-эй XII сьездын деле-гатаар нэгэн дугаар уһал-хан юм. КПСС-эй шэнэ Про-граммашэ шэнэ Устав баталан абанан түүхэтэ сьездын гүн-гээн үүдэ шэнэр яагаад мар-тагдаа гэжээб?

Тэрэ сьезд дээрэ гайхам-шар уран зохиолош М. А. Шолохов, украинин тараш-ан А. В. Гиталов, космо-навт Герман Титов, Фран-цин ба Италийн Коммунист партинуудые толгойлошод Мо-рис Трорэй, Пальмиро Тол-стинин болон бусад мэдээжэ хүмүүдэй эхлэн уран хур-са, удаа түрээр үгэнүүд мун-лэ отго мэрэгжээдэ хууде гэжэ Лыгден Цыренович мүн-өө хөөрзгэ хуудэ.

Делегат дүүргэ Цыренович АССР-эй Верховно Советэй депутатаар хоёр дахин, эдэн үедэ КПСС-эй обкомой гэшүү-дэ, гэшүүндэ кандидедаар, нэрэ дахин удаа дараалал-жа гэжэ райкомой, мүн нэгэ-ндоо бороогой гэшүүнээр хун-гадлан ушар хадаа Л. Ц. Цыренович нитын амар эл-гээд дүүргээд байхыне эли тодоор харуулаа. Энэ аша габьяашы нотаг зонини, сүг-та худалхэн хүнүүдэй дүтэ-танкы бүхэ үүдэлгэн үндэр-рөө эгээдэг, омогорходог, жэшэ абадаг гэжээ.

Мүнөө Лыгден Цыренович 70 наһаа гүйсэхээ ябаба-шы, габьтата наһанайгаа хэ-тын амаралтада байбашы ха-а, аша тунхай нитын эхэ худ-алээршэ абуулан, совхоз-зонингоо, райкомонгоо ажабай-далтай нягта холбоотой бай-наар, энэ элүүр, сэдхэл дүү-рин ажлуудгаг шуу.

«Түрүүшын тусэбтэ табан жэлүүдэ эхилгээдэй, манай орондоо социализм бай-гуулын түлөө тэмсэгшэдэй нэгэн байһандаа зол жаргал-гайб. Владимир Ильич Лени-нэй хургаал заабарине бэ-лүүлсэхэ, Ленинэй партини эргээдэ дүшэ гаран жэлдэ-магсан ябаһандаа зол жар-галтай гэжэ Лыгден Цыре-нович хөөрэн хуудэа, омо-горхонгүй хабэ даа.

Д. ЦЫРЕНОВ, КПСС-эй обкомой партини архивыс дагаша.

ШАНГУУД БАРИУЛАГДАА

Арадай депутатуудай Баргажанай районно Со-ветэй гүйсэхэдөөй дотоо-дын хэрэгүүдэй таһагай коллектив үнгэрэгшэ жэ-лэй хоёрдохин хахатаа дэлгэрхэн социализм мурьсөөндэ түрүү һури ээ-лэжэ, Буряадай АССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй

министерствын дамжуул-гын Улаан тулга, мүнэнгэн шанда хүртэбэ. Тус таһагай худалээршэ-лэгшэд Н. И. Моравин, И. В. Плеханов, С. Б. Бу-даев гэгшэд «Миллицин эрхимлэгшэ» гэбэн үб-сүүндэ аүүхэ тэмдэгүүд-тэ хүртөө. Тигэжэ В. В.

Базилевский, А. И. Ки-нов гэгшэд республика Дотоодын хэрэгүүдэй ми-нистерствын Хуудасай грамотануудаар шагна-даа. Тэрэшэлэн В. С. Скосырский, В. И. Ми-чанов, Л. И. Зверев, А. И. Колмаков, Г. Г. Гасков болон бусад мүнэнгэн шангууд барис-лагдаба. С. ИВАНОВ

ХИЛЫН СААНАГАА

БУРУУШААЛАЙ ЗАБАСТОВКА

МАДРИД. Баскнүүдэй орон доторхи промышленна предпринимүүд худалээршэ зоогооод, дүргүүлүүдэ, магазинууд ба эмхи зургаа-нууд хаагдаа, транспорт ур-лахаа боллод байна. Баск-ска гурбан провинцини — Гипускуагай, Алавын, Бис-кайн ажалшад демократиес-кая партинууд ба профес-союзудай ургаагаар 24 часай забастовко сонсохоо. Эдэ-нэр Испаниин полициин эр-лэгшэ ашануудые бурууша-лаа. Хоёр үдөр уор Кара-бачелини турмэдэ Хосе Ар-реги гэшэ 9 часай турша

соо мүнүүшөөнэй һуудээ үхшэһэн байна. Тэрэний өмшөкө һөхөө мүнүүшөөнэй нэгэндэ хабаатай байхан гэжэ гэгшэе юм ха. Мурдэлгын материалнаа харахаа, Ар-реги эхээр сохуульһан эсэ-тэ ами таһанан байна. Полициин эрлэг бүдүү-р ашануудые буруушаала-ны тэмдэг болгон. Баск-нүүдэй ороной Сан-Себа-стьян, Бильбао болон бусад го-родуудта олон түмэнэй жаг-саанууд болохон байгаа. Унэндэ Испаниин бүхэ пар-тинууд ба нитын эмхидхэл (засаг барнжа байгаа демо-

кратическая центрой совет-ской) полициин хэрэгшэ аргануудые буруушаала-ны эхэн зүб үзэл бололой сөнүүдэй буруушаалаа үнгэрэгшэ жэлэй дөһөндө да баталдан абтанан, эр-тэдэи аюулгүй байдал ху-демократидэ харша хууд-хубилгаа асуудал дахы тэмдэбди гэжэ дурсадаг партинууд мэдүүдэ. Тү-хуули «мурдэлгэ ходолай тэмсэхын» тула ямар аргааруудые хингалтагүй хэрэгшэ арга полшег хуудал, судай ургаагууд олтодог байна.

СПК АГЕНТСТВЫН МЭДЭЭСЭЛ

ПНОМПЕНЬ. Таиландын засагаархид Кампучин Ара-дай Республикын сүлөөтэ байдал ба газар дайдын бү-тэн бүрин байгата харша бүдүүлгэ абуулануудые хэ-лэ, хоёр олоний хилэ дээрэ харата ашануудые гаргажа ургэлжлөөр. Кампучин СПК гэжэ мэдээсэл аген-тствын дамжуульһанай өноор, февралын 9-нөө 11 хүртээр

Таиландын самолетууд НРК-гай хэдэн районнууд дээрүү тагнуулай индустриууды шадархи районнуудай зондоо материалнаа горшохидол ушаруулагдаһан байлаа. Кампучин хилэ саямт НРК-гай сүлөөтэ байдал газар дайдын бүтэн бүр байгата хэдэн долоо шодто харюу үгөө гэжэ мэдээсэлэ.

Һээ шалтагаалан, Кампучи хэдэн эрхэтэд алуулан шадархатаан оройной шадархи районнуудай зондоо материалнаа горшохидол ушаруулагдаһан байлаа. Кампучин хилэ саямт НРК-гай сүлөөтэ байдал газар дайдын бүтэн бүр байгата хэдэн долоо шодто харюу үгөө гэжэ мэдээсэлэ.

Э. ХОНЕККЕРОЙ МЭДҮҮЛГЭ

БЕРЛИН. Мүнөөнэй арбан жэлэй турүүшын хахата партини бэлдүлэхэ хараа бо-лод тодорхойлох Х сьездые СЕПГ таа нэгээдэй, няг-та эмхидхэлтэйгээр утгайна байна. — гэжэ СЕПГ-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Э. Хонеккер ГДР-эй нинсэлдэ талаар тараан,

СЕПГ-эй Берлиной округ-ной организациин тоссоотой нунгалтын конференци дээр мэдүүдэ. Партийнай ард зоний байдал хэлбэршээгүй найжаруулаа политика саа-ндаашы барилгалан бө-лүүлэхэ, республикын бүхэ хүн зоний эрлэг найдабар-таа хүртээд, бүрин дамж-гэ, дэбгэ байна гэбэ.

ГДР-эй социализм ба номиническа талаараа хуудэ тургэнөөр хуужажа байн кампализмнаа социализм буюу хайн байһыне үнэ-лэшэ табан жэл эли гэгшэ-лээн баталаа. Манай арадай зоёхон байгуу-ажал 80-яд онуудтаа бай-далтай бүхэ асуудалдаа эрхим дээрэ үрэ дү-дэй тунгалагдаа хайн нүх-сээл хангаа гэжэ Э. Хонеккер хэлэбэ.

БҮРИН ДЭМЖЭНЭ

ВАРШАВА. ИАП аген-тствын мэдээсэлэй өноор, гонригуудай наһабарин проф-союзай Главын правленсин засадайн Гатовица хотод болохон байна. Тэрэнэй ба-лан абаан шиндхэбэри дотор нигэжэ хэлдэгшэ. ПНР-эй Министруудтай Советэй Ту-рүүлгэшэ В. Ягузельскийн хэлэлхэн, ойрын сарту прави-тельствын абууулаа худал-ээр

рин гол шэглэлүүдэй то-дорхойлогдон программа ур-гые бүрин дамжжандэ. Эдэ гол шэглэлүүд бэлдүүлгэ-хэдээ, манай ороние за-дагайран байдалнаа гаргажа, экономикашэ жагдэ тэгшэ хуужалтай зама оруулаа гэжэ этгэнбид. Тигэжэ бидэнэр, засадайна хаба-дагшад, манай профсоюзай бүхэ гэшүүдэй үмэнхөө нигэ-жэ харюусанабид: манай эко-

номинин тон түбэтэй ас-дануудые шиндхэһэн ба номиническа реформа өн-дэ эхилхын тула таатай түр-үүд урар правительствын ханганга голон Министру-удтай Советэй Турүүлгэ-ураае дамжжандэ.

«ЖОЛНЕЖ ВОЛЬНОСТИ» КОРОЙ УДАМАРШАД ТУХАЙ

ВАРШАВА. «Жолнеж во-льности» гэжэ Нольшин саргай газетэй нигэжэ бэшэ-н: «Социализм талаар өөргө-гөө хамгаалха комитет — КОР» гэдэг. социализмда харша эмжин удамаршадай

хоорондоо хүтэлбэрлхы ту-шаануудые ээлхын. «Со-лидарность» гэжэ профсоюз-на нэгээдэл дотор нүлөөгө-схэ болгохын түлөө атаа мэээ булалдагтаа эхилээ.

Энэ тэмсэлын «Соли-дарность» дотор КОР-ой хэдэ ажал аюулын бодо-зорилгы элүүлхэн, хүдэр-ришэд тунхага тэрэнэй раар хандадаг байһыне эмжин бодото шанжысэ эхилхэн харуулаа.

Хаана юун болоноб?

ШУХАЛА ҮҮСХЭЛ
УЛААН-БААТАР. Дээрэ ба дунда эрдэмтэй 20 мян-га гаран мэргэжлэдэ Мон-гол оройн хууде ажахыда худалээршэ. Улаан-Баатар-тахи хууде ажахын инсти-тууд, оройн эдэбэ район-нуудта эмхидхэгдэлэн дүр-бон техникум, техническэ мэргэжэл олохо 11 учили-щын зоотехникуудые, меха-низаторнуудые, оператор-нууд ба бусад мэргэжлэдэ-дэ бэлдэнэ. Мэргэжлэдэй шадабары дэсэлүүлхэ ба бригаднуудые бэлдэхэ сар-уургайн курсанууд амжал-татайгаар худалээршэ. Ху-дэ ажахыда худалээршөөр уншадан олон тоото ху-бууд, басагд Советскэ Союзда, бусад аха дүү соци-алис оронуудта хурана.

ГҮРӨНӨЙ ФЕРМЫ АМИКАЛТАНУД
АДЦИС-АБЕБЭ. Эриин зүүн-хойто зүгтэнэ Мүнөөнэй гүби талаа оро-дол «Гендого» гэжэ пү-нэи фермын олоо оро-революциин жэлүүдтэ бэ дахин нээлээ. Хуудэ тусэбтэ тааруу збуура-раалтанан, ажалтай олоо аргануудые хэрэгшэ-нэй ашар, техническэ та-гаинуудые гарна хуудэ-лгэлхэн тус ахамын үүс-гэлэ дэсэлхэн байна. Ирилгын талмай ургада-лалтын хэрэг найжара.

Сьездын делегатууд — Ген-еральна конструктор О. В. Антонов, Советскэ Союз хойр дахин Герой Г. Т. Вереговон, БАМ-ай наһаб-нын К. В. Мохортов гэгшэ-дэнэ хабаадагатай «Бар-тага филь», 19-45 — «М-неводер» — түби дэлхэйдэ 20.00 — «Холо, ойнар үд-үүдэ», 20.45 — Уран зохио-шис С. Сартаковон үгэ ү-лээдэ, 20.45 — «Бар-Мокс, Залуу наһандаа» (7-дох сери), 22.00 — «Ер-мла», 22.35 — «Барнвал-экрэн», 23.50 — «Мүн-дэр» — түби дэлхэйдэ.

май. 9.40 — Угловэй гимна-стика. 10.05 — «Карл Маркс. Залуу наһандаа» (6-дах сери). 11.10 — Улас-хоорондын конкурсуудай лауреатуд Э. Шихмураева (скрипка) А. Гавин (гитар) хоёр наһандаа. 11.20 — «Мэдээ» аад, күрэ бүсын юузын». 12.20 — «Шэнэ юузын». 13.25 — Дамжуул-гын программа. 15.30 — Шэнэ юузын. 15.50 — «Сй-бар» ба Алас-Дурна хизаар-та» — кинопрограмма. 16.25 — «Ленинэй хургаал абаха». Улаан-Үдэ. 17.10 — Улас-хоорондын шинжэлэл (бу-ряадаар). 17.25 — «Байгал» мэдээсэлэй программа. 17.55 — «Адреснай: ТВ». 18.10 — «Элдэб үеин дуунууд» — концерт. 18.25 — «КПСС-эй XXVI сьездын делега-дууд тухай хөөрэнбид». Москва. 18.45 — «Ганса» нэгэ эрхэ». КПСС-эй XXVI сьездын делегатууд — Генеральна конструктор О. В. Антонов, Советскэ Союз хойр дахин Герой Г. Т. Вереговон, БАМ-ай наһаб-нын К. В. Мохортов гэгшэ-дэнэ хабаадагатай «Бар-тага филь», 19-45 — «М-неводер» — түби дэлхэйдэ 20.00 — «Холо, ойнар үд-үүдэ», 20.45 — Уран зохио-шис С. Сартаковон үгэ ү-лээдэ, 20.45 — «Бар-Мокс, Залуу наһандаа» (7-дох сери), 22.00 — «Ер-мла», 22.35 — «Барнвал-экрэн», 23.50 — «Мүн-дэр» — түби дэлхэйдэ.

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ. Республиканы типография Госу-ственного комитета Бурятской АССР делам издательств полиграфии в кня-ной торговле. H-00344. Заказ № 41. Индекс 5804

Одессэ хотодо шата-раар «Буревестник» бүлгэ-мэй түбэй советэй хахад финалай наадаг үнгэрэгшэ-дэ. Швейцарини гурмаар үнгэрэгдэлхэн наадаанда 64 шатаршад, тэрэ тоодо СССР-эй спортын 13 мастер, нү-гоодуульһан мастера кандид-адууд сугларһан байна.

Эхэ мурьсөөндэ хабаадаг-саан нутагайнай хубуу, мастера кандидат Солто Намзалов оройн очкотой бо-лоо. 13 наадангаа дүр-бэдхи һури ээлээ. Тэрэ спортын гурба мастерын шадаа. Алас-Атын мастер Писковые нутагайнай хү-бүү шүүһэн байна.

Д. ГАРМАЕВА. Д Мисск хотодо үбэдэй хүгэн агитатор СССР-эй түрүү һури ээлхын түлөө эхилхын мурьсөөн дүүрбэ. Эндэ Россин Федерациин сүг-дүлагдамад команда бус-сайдна эрхим дун туйлоо. Тэдэний дунда манай республикада хүмүүшын дүрбэн спортемен бии. Эдэ-нэрнэй хэд бэ гэгшэд, улас-хоорондын классай спортын мастериуд Татьяна Под-някова, Павел Яковлев, спор-тын мастер Александр Кос-тешкин, мастера кандидат Сергей Антонов гэгшэд бо-лоно. Нутагайнай хубууд Яковлев Костешкин хоёр тус тустай 1500—800 метр-тэй зайнуудта урилдахадаа хоёрдохин һури ээлээ, мүн-гэн медальнуудта хүртөө. Тигэжэ Поднякова 1500, Антонов 800 метрэй зай-нуудта урилдахадаа табид-

хи, арбан нэгэдэй һуури-нуудые ээлбэ.

Д Туда хотын Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжтэ хүгэн атлэдүү-дэй талмай дээрэ Россин «Грудные резервы» бүл-гэмэй түрүү һури ээлхын түлөө урилдаан болоо. Эндэ техническа инсти-туудэй студентка Наталья Со-болева эрхимлэжэ гараба. Тэрэ спортын зургаан зүй-лөөр мурьсэхэдоо, дун хам-та 1427 очко абажа, «Буре-вестник» бүлгэмэй студент-нуудэй дунда шэнэ рекорд тоогожо шадаа.

Д Кисловодск хотодо Россин «Грудные резервы» бүлгэмэй гэшүүд спортын мастериуд Татьяна Калаш-никова, Ольга Рымареза, Наталья Власова гэгшэд хүг-эн атлетикээр түрүүшын гурбан һури ээлбэ. Эдэнэр гурбан километрай айда урилдаа юм. Эдэнэр мүнөө Россин Федерациин сүг-дүлагдамад командын бү-ридадэй абаад. Кисло-водск хотодо хуралсал-нориго гаража байна.

ДААМ. Республикын түр-үү һури ээлхын түлөө му-рсьсөөн «Забайкалец» гэжэ спортулбай байшан соо үн-гэрэгшэдэ. Эршүүдэй дун-да илангаа шанга тэмсэл олоо. ЛВРЗ-ий слесарь спортын мастера кандидат Николай Баранов хайнаар наадажа, республикын чем-пион болоо. Автанонон за-водой